

Hoe is het voorstel tot samenwerking GNR-PWN tot stand gekomen en hoe is de VVG daarbij betrokken geweest? Een overzicht.

Voor velen lijkt de voorgenomen samenwerking tussen GNR en PWN uit de lucht te zijn komen vallen. Het tegendeel is het geval. Er ging een jarenlang traject van analyse en onderzoek aan vooraf, mede onder druk van de sterk veranderde financiële situatie in het overheidsbeleid voor de natuur, waarvan GNR in hoge mate afhankelijk is. Vandaar bijgaand overzicht. Het stelt u in staat objectief kennis te nemen van de context van de voorstellen van 2014/2015.

Geschiedenis van de totstandkoming van het voorstel tot samenwerking

2010

Het dagelijks bestuur (DB) van GNR (lees: de participanten in de vorm van de gemeenten en provincie) geeft opdracht aan de directeur-rentmeester om besparings- en bezuinigingsvoorstellen te ontwikkelen.

Aanleiding is mede het besluit van kabinet Rutte I om 70% op het natuurbudget te bezuinigen. Vanuit dat rijksbudget werden o.a. ook subsidies voor beheer en aankoop aan natuurorganisaties als GNR , de provinciale landschappen, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer gefinancierd. Rutte I besloot ook de natuurtaken te decentraliseren naar de provincies – met een budget dat dus nog maar een derde was van dat van voor 2010. Dit betekende o.a. concreet dat natuurorganisaties een eigen bijdrage moeten leveren in de aankoop van natuurgronden maar vooral ook in het beheer ervan. Voor 2010 werden zij daarin voor 100% gesubsidieerd. Kortom, ofwel de inkomsten moeten structureel omhoog (lees verhoging bijdrage participanten) of de uitgaven structureel naar beneden, of een combinatie van beide. Verhoging van de participantenbijdragen ligt politiek gevoelig in de gemeenteraden en is niet te verwachten. Integendeel, inmiddels zijn ook op dat vlak weer bezuinigingen doorgevoerd.

Het gaat dus om een structureel gezonde financiële basis om GNR continuïteit en zelfstandigheid te kunnen garanderen.

2011-2012

Organisatieanalyse door de heer P. Poelman (oud-voorzitter van GNR) met als conclusie dat de organisatie kwetsbaar is en risico's loopt die samenhangen met de omvang, de arbeidsvoorwaarden en de eigen risico's in de uitvoering van de taken.

2013

- Benchmark door externe deskundige : kwaliteit/prijsverhouding van de beheerslasten is goed in vergelijking met andere terrein beherende organisaties. Wel wordt gewezen op de noodzaak van oplossing van de al in 2012 gesignaleerde kwetsbaarheden en risico's.
- Verkenning naar mogelijke samenwerkingspartners voor GNR in opdracht van DB. Daarbij is gekeken naar verschillende partijen, die zich (mede) bezighouden met terreinbeheer o.a.:
 - recreatieschap in NH: deze organisatie heeft een heel andere doelstelling, namelijk recreatief beheer;
 - Noord-Hollands Landschap: deze organisatie beheert een geheel ander type natuurgebieden, namelijk het veenweidegebied van Laag Holland;
 - Utrechts Landschap: deze organisatie beheert net als GNR vooral terreinen op de Heuvelrug, maar kent een heel andere bestuursstructuur en identiteit;

- Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer: daarvoor geldt ook dat ze een heel andere bestuursstructuur en identiteit kennen en bovendien zijn deze vele malen groter qua beheerde gebieden en qua organisatie.

In alle gevallen leveren deze organisaties geen extra financiële bijdrage omdat zij met dezelfde financieringsproblemen kampen als GNR.

- Provinciaal Waterleidingbedrijf: PWN beheert vanuit haar doelstelling (zekerstelling van schoon en veilig drinkwater) natuurgebieden en heeft daarmee een gelijke doelstelling als GNR. Ook PWN heeft op dit vlak een kleinere uitvoerende organisatie.
- DB besluit tot een haalbaarheidsstudie over de mogelijke vormen van samenwerking met PWN.

2014

Juni

Het Algemeen Bestuur van GNR besluit op voorstel van het DB voor een uitwerking van een voorkeursmodel gericht op participatie van PWN in het bestuur van GNR en op integratie van de werkorganisatie van GNR in die van PWN, het zogenaamde model B/E. (Er is ook nog een minder vergaand model B/D, waarbij een deel van de organisatie van GNR wordt geïntegreerd in die van PWN en een deel bij GNR blijft.)

Augustus

Adviezen van de Klankbordgroep GNR – waarin de VVG participeert – van 24 augustus 2014 en de Stichting Steun GNR van 14 augustus 2014.

December

DB stelt voorlopig ontwerpplan voor strategische samenwerking terreinbeheer PWN en GNR vast (zie het dossier met alle stukken en bijlagen).

2015

22 januari

Voorlichtingsavond voor raadsleden, leden van provinciale staten en andere geïnteresseerden. VVG was daarbij aanwezig.

29 januari

Advies op het voorlopig voorontwerp van de Klankbordgroep, waarin VVG ruimte heeft gevraagd voor eigen aanvullende reactie.

2 februari

Bestuursbesluit van VVG over in te nemen standpunt.

16 februari

Brief van het bestuur van de VVG aan DB GNR met standpunt van de VVG met betrekking tot het Voorontwerpplan.

Betrokkenheid van de VVG in het besluitvormingsproces sinds 2010

De VVG heeft zitting in de Klankbordgroep van gebruikers van de natuurterreinen en andere betrokkenen.

Sinds 2010 is VVG dus steeds betrokken geweest bij de hierboven beschreven besluitvorming. Bij de beslispunten in dit traject had de Klankbordgroep een adviesrol. De vertegenwoordigers van VVG in de Klankbordgroep vulden hun adviesrol in na bespreking in het bestuur van VVG.